

Valtioneuvoston asetus

valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain (758/2021) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön

Tätä asetusta sovelletaan sekä kansallisista varoista että Euroopan unionin varoista rahoitettavaan yrityksen kehittämisavustukseen ja toimintaympäristön kehittämisavustukseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin avustuksiin sovelletaan lisäksi, mitä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (866/2021), jäljempänä *tukikelpoisuusasetus* 18, 19, 21, 23 ja 25 §:ssä säädetään.

Jos avustuksen rahoittamiseen käytetään Euroopan unionin varoja, sovelletaan lisäksi, mitä alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (867/2021) 9, 10 ja 27–29 §:ssä säädetään.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *valtioneuvoston yleisellä ryhmäpoikkeusasetuksella* tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettua komission asetusta (EU) N:o 651/2014;

2) *vähämerkityksisellä tuella* Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 tarkoitettua tukea;

3) *Euroopan unionin varoilla* Euroopan komission Euroopan unionin talousarvioista Suomeen myöntämiä alue- ja rakennepolitiikan ohjelman sekä Euroopan unionin muun ohjelman ja rahaston varoja;

4) *I tukialueella* alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetussa laissa tarkoitetuista tukialueista vuonna 2021 annetussa valtioneuvoston asetuksessa (795/2021) tarkoitettua ensimmäistä tukialuetta;

5) *II tukialueella* alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetussa laissa tarkoitetuista tukialueista vuonna 2021 annetussa valtioneuvoston asetuksessa tarkoitettua toista tukialuetta;

6) *III tukialueella* muita kuin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuja Suomen alueita lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa.

3 §

Aiemmin myönnettyjen avustusten huomioon ottaminen

Valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain (758/2021) tai sen voimaan tullessa voimassa olleen valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain (9/2014) nojalla aiemmin myönnetyn avustuksen vaikutukset avustuksen saajan toimintaan on arvioitava uutta avustushakemusta käsiteltäessä, jos aiemman avustuksen myöntämisestä on kulunut enintään viisi vuotta.

4 §

Avustuksen myöntäminen ja käyttökohteet

Avustusta myönnetään hankkeisiin, joilla arvioidaan olevan merkittävä vaikutus yrityksen:

- 1) kasvuun tai uudistumiseen;
- 2) kansainvälistymiseen;
- 3) innovaatiotoimintaan tai osaamisen vahvistamiseen;
- 4) tuottavuuteen;
- 5) digitaaliseen liiketoimintaan; taikka
- 6) ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, hiilineutraalisuuden edistämiseen tai energia- tai materiaalitehokkuuteen.

Avustusta voidaan myöntää yhdellä päätöksellä enintään seitsemän miljoonaa euroa.

5 §

Kustannusmallit

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen hankkeen kustannusmalleista.

Kustannuksia hyväksyttäessä voidaan käyttää tukikelpoisuusasetuksen 2 §:n 2 momentin 2–4 kohdissa tarkoitettuja kustannusmalleja tai niiden yhdistelmiä.

6 §

Palkkakustannukset

Palkkakustannusten korvaamisesta ja hyväksyttävistä palkkakustannuksista yrityksen kehittämishankkeissa ja toimintaympäristön kehittämishankkeissa säädetään tukikelpoisuusasetuksen 5 §:n 1–3 momentissa ja 4 momentin 2 kohdassa sekä 7 §:ssä.

2 luku

Yrityksen kehittämisavustus

7 §

Yrityksen kehittämisavustusta myönnettäessä sovellettavat Euroopan unionin valtioneuvoston päätökset

Yrityksen kehittämisavustusta myönnettäessä noudatetaan valtioneuvoston päätösten yleistä ryhmäpoikkeusasetusta, jollei jäljempänä säädetä, että avustus myönnetään vähämerkityksisenä tukena.

Jos kyse on Euroopan komissiolle erikseen ilmoitetun tukiohjelman soveltamisalaan kuuluvasta avustuksesta, avustusta myönnettäessä noudatetaan kuitenkin Euroopan komission antamaa tukiohjelmasta koskevaa päätöstä.

Poiketen siitä, mitä valtiontukien yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa säädetään avustuksen myöntämisestä vaikeuksissa olevalle yritykselle, jos avustus myönnetään Euroopan komissiolle erikseen ilmoitetun Suomen tilapäisen covid-19-puitetukiohjelman mukaisena valtiontukena ja avustuksen hakijana on pieni yritys, voidaan avustusta myöntää ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdassa tarkoitettulle vaikeuksissa olevalle yritykselle myös jos yrityksestä on tullut vaikeuksissa oleva yritys ennen 1 päivää tammikuuta 2020. Avustuksen myöntäminen vaikeuksissa olevalle pienelle yritykselle edellyttää lisäksi, että yritys ei ole tuen myöntämishetkellä konkurssi- tai yrityssaneerausmenettelyssä eikä sille ole myönnetty pelastamistukea eikä rakenneuudistustukea.

8 §

Investointiin myönnettävän avustuksen enimmäismäärä

Investointiin myönnettävän yrityksen kehittämisavustuksen määrä on enintään seuraavan taulukon mukainen osuus avustuksen perusteena olevista kustannuksista:

	I TUKIALUE	II TUKIALUE	III TUKIALUE
Pieni yritys	35 %	30 %	20 %
Keskisuuri yritys	25 %	20 %	10 %
Suuri yritys	15 %	10 %	-

9 §

Investointiin myönnettävän avustuksen ja muiden valtiontukien yhteenlaskettu enimmäismäärä

Investointiin myönnettävän yrityksen kehittämisavustuksen ja muun valtiontueksi katsottavan tuen prosenttiosuuksien yhteenlaskettu osuus avustuksen perusteena olevista kustannuksista saa olla enintään 8 §:ssä säädetty.

10 §

Julkisen rahoituksen enimmäismäärä

Investointeihin myönnettävän julkisen rahoituksen enimmäismäärästä säädetään valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 14 artiklan 14 kohdassa.

11 §

Avustuksen myöntäminen suurelle yritykselle

Yrityksen kehittämisavustusta voidaan I ja II tukialueella myöntää suurelle yritykselle, jos kyseessä on investointi uuteen toimintayksikköön, liiketoiminta-alueeseen, tuotteeseen tai palveluun. Euroopan unionin varoista voidaan suurelle yritykselle myöntää avustusta kuitenkin vain Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelman Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 mukaiset myöntämisedellytykset täyttävään investointiin.

12 §

Koneiden ja laitteiden vuokratilustannusten hyväksyttävyyden

Koneiden ja laitteiden pitkäaikaisesta vuokraamisesta (*leasing*) aiheutuvinä kustannuksina voidaan hyväksyä vuokraamisesta aiheutuvat kustannukset enintään kolmelta vuodelta. Leasingkustannusten määrä ei saa ylittää koneen tai laitteen ostohintaa. Kustannuksiksi ei hyväksytä hallinto-, rahoitus-, vakuutus-, korjaus-, huolto- tai muita vastaavia kustannuksia.

Avustus vuokratilustannuksiin myönnetään I ja II tukialueella vähämerkityksisenä tukena.

13 §

Kehittämistoimenpiteitä sisältävissä hankkeissa hyväksyttävät kustannukset ja prosenttimääräinen korvaus

Kehittämistoimenpiteitä sisältävissä hankkeissa avustuksen perusteeksi hyväksytään välittömät kustannukset, joita ovat:

- 1) 6 §:ssä tarkoitettut palkkakustannukset;
- 2) ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset;
- 3) kansainvälistymistä edistävään näyttelyyn tai messuille osallistumisesta aiheutuvat kustannukset;
- 4) tuotteiden kehittämiseen liittyvien raaka-aineiden ja puolivalmisteiden kustannukset; ja
- 5) ulkomaille suuntautuvien matkojen kustannukset mukaan lukien kotimaan matkaosuuksista aiheutuvat kustannukset.

Hankkeen muista kuin I momentissa tarkoitetuista kustannuksista hyväksytään avustuksen perusteeksi seitsemän prosenttia I momentissa tarkoitettujen hyväksyttävien välittömien kustannusten yhteismäärästä (*prosenttimääräinen korvaus*). Kustannuksiin, jotka voidaan korvata prosenttimääräisellä korvauksella, hyväksytään ainakin:

- 1) hankehenkilöstön työterveyshuollon kustannukset;
- 2) hankkeen käyttöön varatuista toimitiloista, koneista ja kalustosta aiheutuvat kustannukset;
- 3) yksinomaan Suomessa tapahtuvien matkojen kustannukset;
- 4) kirjanpito-, tilintarkastus-, yleishallinto- ja toimistokustannukset;
- 5) ulkomaanmatkalla perillä matkakohteesta majoituksesta, päivärahoista, aterioista ja matkakohteesta toteutettavista sisäisistä matkoista aiheutuvat kustannukset;
- 6) näyttelyn tai messuille osallistumisen edellyttämästä vaatetuksesta, somistamisesta ja markkinointiaineistosta aiheutuvat kustannukset;
- 7) henkilöstön rekrytoinnista aiheutuvat kustannukset;
- 8) hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset.

14 §

Investointeihin myönnettävän avustuksen perusteeksi hyväksyttävät kustannukset ja prosenttimääräinen korvaus

Investointeihin myönnettävän avustuksen perusteeksi hyväksytään hankkeen välittömät investointikustannukset, joita ovat:

- 1) 6 §:ssä tarkoitettut rakentamiseen liittyvät palkkakustannukset;
- 2) maanrakennuskustannukset;
- 3) rakennuskustannukset;
- 4) koneiden ja kaluston hankinta- ja leasingkustannukset; ja
- 5) aineettomien investointien kustannukset.

Investoinnin muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista kustannuksista hyväksytään avustuksen perusteeksi 1,5 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen hyväksyttävien välittömien kustannusten yhteismäärästä. Kustannuksiin, jotka voidaan korvata prosenttimääräisellä korvauksella, hyväksytään ainakin:

- 1) hankehenkilöstön työterveyshuollon kustannukset;
- 2) hankkeesta aiheutuvat matkakustannukset;
- 3) kirjanpito-, tilintarkastus-, yleishallinto- ja toimistokustannukset;
- 4) koneiden ja kaluston asentamiseen sekä uudelleen sijoittamiseen liittyvät palkkakustannukset;
- 5) koneiden ja kaluston käyttöönottoon liittyvistä ulkopuoliselta toimittajalta hankittavista palveluista aiheutuvat kustannukset, jotka eivät sisälly koneiden ja kaluston toimitussopimukseen sekä käyttöönottoon liittyvät henkilöstön palkkakustannukset;
- 6) käyttöomaisuuden pienhankinnoista aiheutuvat kustannukset;
- 7) kiinteistön ostamisesta tai vuokraamisesta aiheutuvat kustannukset;
- 8) rakennusaikaisesta siivouksesta, lämmityksestä sekä sähkön ja veden käytöstä aiheutuvat kustannukset, jotka eivät sisälly rakennuksen urakkasopimukseen, sekä näihin rakennusaikaisiin kustannuksiin liittyvät henkilöstön palkkakustannukset;
- 9) hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset.

15 §

Kertakorvaus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää, että avustus hankkeeseen myönnetään tukikelpoisuusasetuksen 14 §:ssä tarkoitettuna kertakorvauksena. Kertakorvauksen määrän vahvistamisesta säädetään tukikelpoisuusasetuksen 15 §:n 1 ja 4–5 momentissa. Hankekohtaisten kustannusarvioiden sisällöstä myönnettäessä kehittämisavustus kertakorvauksena säädetään tässä asetuksessa.

Hankekohtaiseen kustannusarvioon lasketaan kehittämistoimenpiteitä sisältävässä hankkeessa seuraavat kustannukset:

- 1) hankkeen 6 §:ssä tarkoitettut palkkakustannukset; ja
- 2) 13 §:n 1 momentissa tarkoitettut välittömät kustannukset ja 13 §:n 2 momentissa tarkoitettut muut kustannukset seitsemän prosentin prosenttimääräisenä osuutena kustannusarvioon sisältyvistä välittömistä kustannuksista.

Hankekohtaiseen kustannusarvioon lasketaan investoinneissa:

- 1) hankkeen 6 §:ssä tarkoitettut palkkakustannukset; ja
- 2) 14 §:n 1 momentissa tarkoitettut välittömät kustannukset ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitettut muut kustannukset 1,5 prosentin prosenttimääräisenä osuutena kustannusarvioon sisältyvistä välittömistä kustannuksista.

16 §

Kehittämistoimenpiteisiin myönnettävän avustuksen enimmäismäärä

Kehittämistoimenpiteisiin myönnettävän avustuksen määrä on enintään 50 prosenttia avustuksen perusteena olevista kustannuksista. Jos kehittämisavustus myönnetään kertakorvauksena, se voi kuitenkin olla enintään 60 prosenttia avustuksen perusteena olevista kustannuksista.

Tässä pykälässä tarkoitettu avustus myönnetään vähämerkityksisenä tukena. Avustus voidaan kuitenkin myöntää 13 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisiin kustannuksiin myös valtioneuvoston yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella, jollei kyseessä ole kertakorvauksena myönnettävä avustus.

Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, kun kyse on Euroopan komissiolle erikseen ilmoitetun tukiohjelman soveltamisalaan kuuluvasta avustuksesta, avustus myönnetään noudattaen Euroopan komission antamaa tukiohjelmää koskevaa päätöstä.

17 §

Kehittämistoimenpiteisiin myönnettävän avustuksen ja muiden valtiontukien yhteenlaskettu enimmäismäärä

Valtiontueksi katsottavien tukien yhteenlasketusta enimmäismäärästä säädetään valtiontukien yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013.

Jos avustus myönnetään Euroopan komissiolle erikseen ilmoitetun tukiohjelman mukaisena valtiontuekana, kehittämistoimenpiteisiin myönnettävän avustuksen ja muun valtiontueksi katsottavan tuen yhteenlasketun enimmäismäärän osalta noudatetaan tukiohjelmää koskevaa Euroopan komission päätöstä.

3 luku

Toimintaympäristön kehittämisavustus

18 §

Hyväksyttävät kustannukset ja prosenttimääräinen korvaus toimintaympäristöhankkeen kehittämistoimenpiteissä

Yksinomaan kehittämistoimenpiteitä sisältävästä toimintaympäristön kehittämisprojektiesta aiheutuviin muista kustannuksista kuin hankkeen henkilöstön palkkakustannuksista hyväksytään avustuksen perusteeksi summa, joka on 40 prosenttia 6 §:n mukaisesti hyväksyttävistä palkkakustannuksista, jollei jäljempänä toisin säädetä.

19 §

Hyväksyttävät kustannukset ja prosenttimääräinen korvaus toimintaympäristöhankkeen kehittämistoimenpiteissä eräissä tapauksissa

Poiketen siitä, mitä 18 §:ssä säädetään, myönnetään toimintaympäristön kehittämisavustus tässä pykälässä tarkoitetun kustannusmallin mukaisesti, jos:

- 1) avustuspäätöksessä hyväksytyssä hankesuunnitelmassa ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset ovat vähintään 30 prosenttia hankkeen henkilöstön 6 §:ssä tarkoitetuista hyväksyttävistä palkkakustannuksista; tai
- 2) hankekokonaisuuteen sisältyy kehittämistoimenpiteiden lisäksi 20 §:ssä tarkoitettu investointi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimintaympäristön kehittämisavustuksen perusteeksi hyväksytään hankkeen välittömät kustannukset, joita ovat:

- 1) 6 §:ssä tarkoitetut hyväksyttävät palkkakustannukset; ja
- 2) ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset.

Hankkeen muista kuin 2 momentissa tarkoitetuista kustannuksista hyväksytään avustuksen perusteeksi seitsemän prosenttia 2 momentissa tarkoitettujen hyväksyttävien välittömien kustannusten yhteismäärästä. Prosenttimääräisen korvauksen perusteeksi hyväksyttäviä kustannuksia ovat ainakin:

- 1) hankehenkilöstön työterveyshuollon kustannukset;
- 2) hankkeen käyttöön varatuista toimitiloista, koneista ja kalustosta aiheutuvat kustannukset;
- 3) hankkeesta aiheutuvat matkakustannukset;
- 4) kirjanpito-, tilintarkastus-, yleishallinto- ja toimistokustannukset;
- 5) hankehenkilöstön osallistumismaksut koulutuksiin ja seminaareihin;
- 6) hankkeen ohjausryhmän kustannukset;
- 7) henkilöstön rekrytoinnista aiheutuvat kustannukset;
- 8) hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset.

20 §

Toimintaympäristöhankkeen investoinneissa avustuksen perusteeksi hyväksyttävät kustannukset ja prosenttimääräinen korvaus

Toimintaympäristöhankkeen investoinneissa avustuksen perusteeksi hyväksytään hankkeen välittömät kustannukset, joita ovat:

- 1) rakentamiseen liittyvät 6 §:ssä tarkoitetut palkkakustannukset;
- 2) rakennuskustannukset;
- 3) koneiden ja kaluston hankinta- ja leasingkustannukset; ja
- 4) aineettomien investointien kustannukset.

Hankkeen muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista kustannuksista hyväksytään avustuksen perusteeksi 1,5 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen hyväksyttävien välittömien kustannusten yhteismäärästä. Prosenttimääräisen korvauksen perusteeksi hyväksyttäviä kustannuksia ovat ainakin:

- 1) hankehenkilöstön työterveyshuollon kustannukset;
- 2) kirjanpito-, tilintarkastus-, yleishallinto- ja toimistokustannukset;
- 3) henkilöstön rekrytoinnista aiheutuvat kustannukset;
- 4) kiinteistön ostamisesta tai vuokraamisesta aiheutuvat kustannukset;
- 5) rakennusaikaisesta siivouksesta, lämmityksestä sekä sähkön ja veden käytöstä aiheutuvat erilliset kustannukset;
- 6) hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset.

21 §

Toimintaympäristön kehittämisavustuksen enimmäismäärä

Toimintaympäristön kehittämisavustusta voidaan myöntää enintään 80 prosenttia avustuksen perusteena olevista kustannuksista. Investointeihin avustusta voidaan kuitenkin myöntää enintään 45 prosenttia avustuksen perusteena olevista kustannuksista.

Avustus hankkeeseen, joka koskee pienille ja keskisuurille yrityksille tarjottavan palvelun kehittämistä, myönnetään vähämerkityksisenä tukena.

22 §

Avustus pääomasijoitustoimintaan

Toimintaympäristön kehittämisavustusta voidaan myöntää julkiselle ja yksityiselle yhteisölle käytettäväksi pääoman merkintään pääomasijoitusrahastoon. Tällöin avustukseen ei sovelleta 18–21 §:ää vaan valtioneuvoston päätöksen mukaisesti ryhmäpoikkeusasetusta.

4 luku

Erinäiset säännökset

23 §

Muutoshakemus ja muutospäätös

Avustuspäätöksen muuttamista koskevassa hakemuksessa tulee yksilöidä hankkeessa tapahtuneet olennaiset muutokset, joiden vuoksi hanketta ei voida toteuttaa alkuperäisen avustuspäätöksen tai viimeisimmän muutospäätöksen mukaisesti.

Muutospäätöksestä ja siihen sisältyvästä kustannuserittelystä on käytävä ilmi, miltä osin hanke muuttuu muutospäätöstä edeltävän avustuspäätöksen mukaiseen hankkeeseen verrattuna ja muuttuneesta hankkeesta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuuden alkamispäivä.

Sen lisäksi, mitä tukikelpoisuusasetuksen 14 §:n 4 momentissa säädetään kertakorvaushankkeen tukipäätöksen muuttamisesta, tässä asetuksessa tarkoitetuissa kehittämishankkeissa kertakorvaushanketta koskevaa avustuspäätöstä voidaan muuttaa myös avustuksen saajan yritysmuodon muutoksen perusteella.

24 §

Avustuksen maksaminen

Avustuksen maksamisen edellytyksenä on, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on toimitettu hyväksyttävä selvitys hankkeen toteutumisesta ja saavutetuista tuloksista.

Kansallisin varoin rahoitettujen avustusten osalta asetetaan avustuspäätöksessä määräaika avustuksen viimeisen maksuerän maksuun hakemiselle. Euroopan unionin varoista rahoitettujen hankkeiden osalta avustuksen viimeisen erän maksamisen hakemista koskevasta määräajasta säädetään Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 28 §:ssä.

25 §

Ennakon maksaminen

Ennakkoa voidaan maksaa enintään 30 prosenttia myönnetyn avustuksen määrästä. Ennakko maksetaan hankkeen ensimmäisenä maksueränä. Avustuksen hakijan tulee perustella ennakon tarve avustushakemuksessa.

Maksettu ennakko vähennetään kokonaisuudessaan hankkeen ensimmäisestä maksatushakemuksen perusteella suoritettavasta maksuerästä. Jos ensimmäinen maksatuserä ei riitä ennakon kattamiseen, jäljelle jäävän ennakon osuus vähennetään seuraavista maksueristä, kunnes ennakko on tullut kokonaan vähennetyksi.

26 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2021. Asetuksen 7 §:n 2 momentti on voimassa 31 päivään joulukuuta 2021.

Helsingissä 21.10.2021

Elinkeinoministeri Mika Lintilä

Hallitussihteeri Emmi Äijälä